

Βρυξέλλες, 7 Δεκεμβρίου 2023
(OR. en)

16054/23

AG 157
INST 475

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης
— Προτάσεις και συναφή ειδικά μέτρα που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης: Επικαιροποιημένη αξιολόγηση

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες σημείωμα, καθώς και πίνακας στην προσθήκη 1, με αξιολόγηση της συνέχειας που δόθηκε στις προτάσεις και τα συναφή ειδικά μέτρα που περιέχονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης¹, κατά το διάστημα από τις 9 Μαΐου 2022, ημερομηνία περάτωσης της Διάσκεψης, έως τον Νοέμβριο του 2023.

Το παρόν έγγραφο επικαιροποιεί την προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου σχετικά με τις προτάσεις και τα συναφή ειδικά μέτρα που περιέχονται στην τελική έκθεση της Διάσκεψης, η οποία εκδόθηκε τον Ιούνιο του 2022² και επικαιροποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2022³.

¹ Έγγραφο 8933/22

² Προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση των προτάσεων και των συναφών ειδικών μέτρων που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, έγγραφο 10033/22.

³ Επικαιροποιημένη προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση των προτάσεων και των συναφών ειδικών μέτρων που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, έγγραφο 10033/1/22 REV 1.

Συνέχεια που δόθηκε

στις προτάσεις και τα συναφή ειδικά μέτρα που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης⁴

I. Εισαγωγή

1. Στις 9 Μαΐου 2022 υποβλήθηκε στους Προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα⁵ της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης κατά τα οριζόμενα στην κοινή δήλωση του Μαρτίου 2021⁶. Στο πλαίσιο της κοινής δήλωσης, οι τρεις Πρόεδροι είχαν συμφωνήσει ότι θα εξετάσουν χωρίς καθυστέρηση πώς μπορούν να δώσουν αποτελεσματικά συνέχεια στην έκθεση, ο καθένας εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων του και σύμφωνα με τις Συνθήκες.
2. Η εν λόγω τελική έκθεση περιλαμβάνει 49 προτάσεις και 326 συναφή ειδικά μέτρα, που υποβλήθηκαν από την Ολομέλεια της Διάσκεψης. Τα μέτρα αυτά καλύπτουν εννέα θεματικές ενότητες: «Ισχυρότερη οικονομία, κοινωνική δικαιοσύνη και θέσεις εργασίας»· «Παιδεία, πολιτισμός, νεολαία και αθλητισμός»· «Ψηφιακός μετασχηματισμός»· «Ευρωπαϊκή δημοκρατία»· «Αξίες και δικαιώματα, κράτος δικαίου, ασφάλεια»· «Κλιματική αλλαγή και περιβάλλον»· «Υγεία»· «Η ΕΕ στον κόσμο»· και «Μετανάστευση».
3. Οι προτάσεις και τα συναφή με αυτές ειδικά μέτρα βασίζονται κυρίως στις συστάσεις που διατύπωσαν οι πολίτες στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών και των εθνικών ομάδων πολιτών που διοργανώθηκαν στο πλαίσιο της Διάσκεψης. Βασίζονται επίσης στις ιδέες που ανταλλάχθηκαν στην πολύγλωσση ψηφιακή πλατφόρμα της Διάσκεψης —σε συνδυασμό με όσες ιδέες προέκυψαν από τις πάμπολλες εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες⁷ που διοργάνωσαν τα κράτη μέλη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με τη συμμετοχή χιλιάδων πολιτών από ολόκληρη την ΕΕ— καθώς και στις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στην ολομέλεια της Διάσκεψης.

⁴ Το παρόν έγγραφο επικαιροποιεί την προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση της Γενικής Γραμματείας του Συμβουλίου σχετικά με τις προτάσεις και τα συναφή ειδικά μέτρα που περιέχονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, έγγραφο 10033/1/22 REV 1

⁵ Έγγραφο 8933/22

⁶ Έγγραφο 6796/21

⁷ Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες των κρατών μελών διατίθενται στην τελική έκθεση της Διάσκεψης, έγγραφο 8933/2022, και στην ενότητα της πολύγλωσσης ψηφιακής πλατφόρμας της Διάσκεψης που είναι αφιερωμένη στις εθνικές ομάδες πολιτών και στις εθνικές εκδηλώσεις.

4. Τόσο κατά τη διάρκεια της Διάσκεψης, όσο στην καταληκτική εκδήλωση, το Συμβούλιο υπενθύμισε επανειλημμένως ότι δεσμεύεται να καθορίσει, μετά τις 9 Μαΐου 2022, τους τρόπους με τους οποίους θα δοθεί συνέχεια στα αποτελέσματα της Διάσκεψης, σύμφωνα με την κοινή δήλωση.
5. Στις 10 Ιουνίου 2022⁸ η Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου δημοσίευσε προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση που αναδεικνύει, για καθεμία από τις 49 προτάσεις και τα 326 μέτρα που περιέχονται στην τελική έκθεση της Διάσκεψης, τις περιπτώσεις όπου οι προτάσεις και τα συναφή ειδικά μέτρα εφαρμόζονται ήδη και εκείνες όπου τα θεσμικά όργανα της ΕΕ θα μπορούσαν να δραστηριοποιηθούν περαιτέρω για την εφαρμογή τους. Η εν λόγω αξιολόγηση επικαιροποιήθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2022⁹.
6. Όπως προέβλεπε το χρονοδιάγραμμα της Διάσκεψης, στις 2 Δεκεμβρίου 2022 τα τρία θεσμικά όργανα της ΕΕ που υπέγραψαν την κοινή δήλωση διοργάνωσαν εκδήλωση ανατροφοδότησης για τους πολίτες που είχαν συμμετάσχει στις ομάδες ευρωπαίων πολιτών και για τους εκπροσώπους των εθνικών ομάδων πολιτών και των εθνικών εκδηλώσεων προκειμένου να τους ενημερώσουν σχετικά με τις εργασίες που αναλήφθηκαν από τις 9 Μαΐου 2022 και μετά ώστε να δοθεί συνέχεια στην τελική έκθεση της Διάσκεψης. Οι πολίτες κλήθηκαν να εκφράσουν την άποψή τους σχετικά με τις εν λόγω εργασίες επακολούθησης και να υποβάλουν ερωτήσεις στους παριστάμενους πολιτικούς εκπροσώπους, οι οποίοι απάντησαν σε όλες ανεξαιρέτως.
7. Ενάμιση χρόνο μετά την καταληκτική εκδήλωση της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, το παρόν έγγραφο μαζί με τον πίνακα της προσθήκης 1 παρέχουν μια αξιολόγηση της συνέχειας που δόθηκε στις προτάσεις και τα συναφή ειδικά μέτρα που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης, για το χρονικό διάστημα έως τον Νοέμβριο του 2023.

II. Γενική επισκόπηση των δράσεων που αναλήφθηκαν για την εφαρμογή των προτάσεων και των συναφών ειδικών μέτρων της έκθεσης σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης.

8. Από τις 9 Μαΐου 2022, τα τρία θεσμικά όργανα επεξεργάζονται τη συνέχεια που πρέπει να δοθεί στις 49 προτάσεις και στα 326 συναφή ειδικά μέτρα της τελικής έκθεσης της Διάσκεψης· οι εργασίες αυτές βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη.
9. Πρόκειται για εργασίες που υλοποιούνται κυρίως στο πλαίσιο των καθιερωμένων νομοθετικών διαδικασιών της ΕΕ. Πράγματι, πολλές από τις βασικές πρωτοβουλίες που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2023¹⁰ δίνουν συνέχεια στις προτάσεις οι οποίες διατυπώθηκαν κατά τη διάρκεια της Διάσκεψης. Το πρόγραμμα

⁸ Προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση των προτάσεων και των συναφών ειδικών μέτρων που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, έγγραφο 10033/22.

⁹ Επικαιροποιημένη προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση των προτάσεων και των συναφών ειδικών μέτρων που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, έγγραφο 10033/1/22 REV 1.

¹⁰ Έγγραφο 13847/22

εργασίας της Επιτροπής για το 2024¹¹ επίσης παραπέμπει στη Διάσκεψη, με πολλές πρωτοβουλίες που αφορούν θέματα τα οποία τίγονται στις προτάσεις της Διάσκεψης. Σύμφωνα με την κοινή δήλωση σχετικά με τις νομοθετικές προτεραιότητες της ΕΕ για το 2023 και το 2024, «πολλές προτάσεις της Διάσκεψης αντικατοπτρίζονται στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2023 και δεσμευόμαστε από κοινού να δώσουμε σε αυτές ιδιαίτερη προσοχή». Για τον σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συνεργάστηκαν με βάση τις πρωτοβουλίες της Επιτροπής σε διάφορους τομείς πολιτικής που περιλαμβάνονται στην τελική έκθεση της Διάσκεψης.

10. Στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2023 και το 2024 ελήφθησαν επίσης υπόψη ορισμένες άλλες προτάσεις της Διάσκεψης και συναφή ειδικά μέτρα για την υλοποίηση των οποίων απαιτούνται μη νομοθετικές εργασίες. Από την πλευρά του, το Συμβούλιο έχει απομονώσει τις προτάσεις της Διάσκεψης και τα συναφή ειδικά μέτρα επί των οποίων μπορεί να ενεργήσει μόνο του, δηλαδή χωρίς πρόταση ή σύσταση από άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμό της Ένωσης (ιδίως από την Επιτροπή ή τον ύπατο εκπρόσωπο για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας) και έχει ήδη αρχίσει εργασίες για τα σχετικά μέτρα, ιδίως όσον αφορά ορισμένες πτυχές της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου¹².
11. Οι επακόλουθες εργασίες του Συμβουλίου, νομοθετικές και μη νομοθετικές, βασίστηκαν κυρίως στην προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση των προτάσεων της Διάσκεψης και των συναφών ειδικών μέτρων που πραγματοποιήθηκε από τη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου στις 10 Ιουνίου 2022. Δεδομένου ότι η αξιολόγηση έδειξε ότι η συντριπτική πλειονότητα των προτάσεων (σχεδόν 95 %) είναι δυνατόν να υλοποιηθεί εντός του τρέχοντος πλαισίου των Συνθηκών, το Συμβούλιο εξέτασε τις προτάσεις αυτές κατά προτεραιότητα, θέλοντας να ανταποκριθεί στους προβληματισμούς των πολιτών σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, επιφέροντας θετικές αλλαγές στην καθημερινή τους ζωή με την υιοθέτηση συγκεκριμένων πολιτικών.
12. Όσον αφορά τον πολύ περιορισμένο αριθμό ειδικών μέτρων (περίπου 5 %) που προϋποθέτουν τροποποίηση των Συνθηκών προκειμένου να εφαρμοστούν πλήρως¹³, το Συμβούλιο έλαβε στις 23 Νοεμβρίου τις προτάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την τροποποίηση των Συνθηκών και θα ενεργήσει σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του βάσει του άρθρου 48 ΣΕΕ.

III. Κύρια επιτεύγματα

13. Η αξιολόγηση της εφαρμογής των 49 προτάσεων και των 326 μέτρων, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα του παρόντος εγγράφου, καταδεικνύει ότι, αυτή τη στιγμή, η συντριπτική

¹¹ Έγγραφο 13917/23

¹² Βλ. σημεία 16 και 17 κατωτέρω.

¹³ Πρβλ. προκαταρκτική τεχνική αξιολόγηση των προτάσεων και των συναφών ειδικών μέτρων που περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, έγγραφο 10033/22, μέρος Γ. Βλ. επίσης το Παράρτημα του παρόντος εγγράφου, όπου τα μέτρα που προϋποθέτουν τροποποίηση των Συνθηκών επισημαίνονται με γκρι χρώμα.

πλειονότητα των προτάσεων και μέτρων που προέκυψαν από τη Διάσκεψη έχουν ήδη εφαρμοστεί ή βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο εφαρμογής.

14. Ειδικότερα, μπορούν να επισημανθούν τα ακόλουθα κύρια επιτεύγματα ως παραδείγματα στο πλαίσιο των εννέα θεματικών ενοτήτων της Διάσκεψης¹⁴:

- Θεματική ενότητα «Ισχυρότερη οικονομία, κοινωνική δικαιοσύνη και θέσεις εργασίας»: Τον Οκτώβριο του 2022 η ΕΕ θέσπισε νέους κανόνες για επαρκείς νόμιμους κατώτατους μισθούς στην ΕΕ και για βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης των εργαζομένων στην ΕΕ. Τον ίδιο μήνα εγκρίθηκε η οδηγία για την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων στα διοικητικά συμβούλια, με σκοπό την προώθηση μιας πιο ισόρροπης εκπροσώπησης των φύλων στα διοικητικά συμβούλια εισηγμένων εταιρειών σε ολόκληρη την ΕΕ. Επιπλέον, η οδηγία για την ενίσχυση της εφαρμογής της αρχής της ισότητας της αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για όμοια εργασία, η οποία εκδόθηκε τον Μάιο του 2023, θεσπίζει νέους κανόνες για την καταπολέμηση των μισθολογικών διακρίσεων και συμβάλλει στη γεφύρωση του μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων στην ΕΕ. Τέλος, τον Οκτώβριο του 2023, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία για την ενίσχυση των γεωγραφικών ενδείξεων, προκειμένου να αποφέρουν απτά οφέλη στην αγροτική οικονομία και να διαφυλάξουν τη γαστρονομική κληρονομιά της ΕΕ σε ολόκληρο τον κόσμο.
- Θεματική ενότητα «Παιδεία, πολιτισμός, νεολαία και αθλητισμός»: Τον Απρίλιο του 2022 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με τον αθλητισμό ως μοχλό αλλαγής συμπεριφοράς για τη βιώσιμη ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, το φύλο και τη συμπεριληπτικότητα στον αθλητισμό. Επιπλέον, τον Ιούνιο του 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία ενθαρρύνει τους εκπαιδευόμενους όλων των ηλικιών να αποκτήσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις συμπεριφορές που θα τους επιτρέψουν να ζουν με πιο βιώσιμο τρόπο και να υιοθετήσουν υγιεινότερους και πιο φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους ζωής. Τον Μάιο του 2023 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με περαιτέρω μέτρα για την υλοποίηση της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Επίσης, τον Μάιο του 2023 το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη ενέκριναν συμπεράσματα σχετικά με την κοινωνική διάσταση της βιώσιμης Ευρώπης για τη νεολαία, ζητώντας να διερευνηθούν τρόποι ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή των νέων στην πολιτική διαδικασία και να ενσωματωθεί η προοπτική της νεολαίας σε όλες τις πολιτικές και τα επίπεδα διακυβέρνησης. Τον Οκτώβριο του 2023 το Συμβούλιο εξέδωσε κανονισμό σχετικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα, ώστε να τους παρασχεθεί παρόμοια προστασία με τα τρόφιμα ή τα ποτά που παράγονται σε συγκεκριμένες περιφέρειες.
- Θεματική ενότητα: «Ψηφιακός μετασχηματισμός»: Τον Σεπτέμβριο του 2022 η ΕΕ εξέδωσε νομοθετική δέσμη για τις ψηφιακές υπηρεσίες η οποία συνιστά την απάντηση της ΕΕ στην

¹⁴ Ο κατάλογος των επιτευγμάτων δεν είναι εξαντλητικός και παρέχεται ως παράδειγμα χωρίς να υπονοείται ότι τα επιτεύγματα που περιλαμβάνει είναι μεγαλύτερης αξίας από τα υπόλοιπα. Πλήρης κατάλογος των επιτευγμάτων, ανά μέτρο, παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος εγγράφου.

ανάγκη ρύθμισης του ψηφιακού χώρου. Η πράξη για τις ψηφιακές αγορές (DMA) αποσκοπεί στη διασφάλιση ενός ανταγωνιστικού και δίκαιου ψηφιακού τομέα με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας, ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και δικαιότερων τιμών για τους καταναλωτές. Επιπλέον, η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες (DSA), που εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2022, προστατεύει τον ψηφιακό χώρο από τη διάδοση παράνομου περιεχομένου και διασφαλίζει την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των χρηστών. Τον Νοέμβριο του 2023 το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με ένα νέο πλαίσιο για μια ευρωπαϊκή ψηφιακή ταυτότητα (eID), με σκοπό τη διασφάλιση μιας αξιόπιστης και ασφαλούς ψηφιακής ταυτότητας για όλους τους Ευρωπαίους.

- Θεματική ενότητα: «Ευρωπαϊκή δημοκρατία»: Τον Ιούνιο του 2022 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με την προστασία και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης. Επιπλέον, τον Μάρτιο του 2023 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα για τον ρόλο του χώρου της κοινωνίας των πολιτών στην προστασία και την προαγωγή των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ, στα οποία τονίζεται ο ρόλος που διαδραματίζει η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι στη διασφάλιση μιας δημοκρατικής και πλουραλιστικής κοινωνίας και της ορθής λειτουργίας του δημόσιου βίου. Τον Νοέμβριο του 2023 το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με τα κύρια πολιτικά στοιχεία ενός νέου κανονισμού σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφήμισης, ο οποίος έχει ως στόχο να διευκολύνει τους πολίτες να αναγνωρίζουν τις πολιτικές διαφημίσεις, ώστε να είναι σε καλύτερη θέση να κάνουν συνειδητές επιλογές. Επιπλέον, συνεχίζοντας την παράδοση των ομάδων ευρωπαϊών πολιτών της Διάσκεψης, η Επιτροπή διοργάνωσε συζητήσεις ομάδων πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων, τη μαθησιακή κινητικότητα και τους εικονικούς κόσμους κατά τη διάρκεια του 2023.
- Θεματική ενότητα «Αξίες και δικαιώματα, κράτος δικαίου, ασφάλεια»: Το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με τη χειραγώγηση των πληροφοριών και τις παρεμβάσεις από το εξωτερικό (FIMI) τον Ιούλιο του 2022, ενισχύοντας τη δραστηριοποίηση και την ικανότητα της ΕΕ να αντιμετωπίζει την παραπληροφόρηση. Το 2022 δημιουργήθηκε η εργαλειοθήκη της ΕΕ για την αντιμετώπιση της χειραγώγησης πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό (εργαλειοθήκη FIMI), με στόχο να διασφαλιστεί ο συντονισμός μεταξύ των πολλών υφιστάμενων εργαλείων σε επίπεδο ΕΕ στον τομέα αυτόν. Επιπλέον, τον Σεπτέμβριο του 2023 το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσαν νέο κανονισμό που θα αναβαθμίσει την ψηφιακή ανταλλαγή πληροφοριών σε υποθέσεις τρομοκρατίας μεταξύ των εθνικών αρχών και της Eurojust, επιτρέποντας τόσο στις αρχές των κρατών μελών όσο και στους οργανισμούς της ΕΕ να έχουν πρόσβαση στις πλέον πλήρεις και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με υποθέσεις τρομοκρατίας. Τέλος, τον Οκτώβριο του 2023 το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα σχετικά με την ψηφιακή ενδυνάμωση για την προστασία και την επιβολή των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ψηφιακή εποχή.
- Θεματική ενότητα «Κλιματική αλλαγή και περιβάλλον»: Κατά τη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης του 2022, το Συμβούλιο ενέκρινε σειρά μέτρων έκτακτης ανάγκης, μεταξύ άλλων για την αποθήκευση αερίου, για συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου, για

παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας και για την ενίσχυση της αλληλεγγύης μέσω καλύτερου συντονισμού των αγορών αερίου. Επιπλέον, σύμφωνα με τη νέα Κοινή Γεωργική Πολιτική, η οποία τέθηκε πλήρως σε εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2023, τα κράτη μέλη οφείλουν να διαθέτουν το 25 % των κονδυλίων άμεσων ενισχύσεων τους σε οικολογικά προγράμματα για τη στήριξη των γεωργών που δεσμεύονται να ακολουθούν γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα, το περιβάλλον και την καλή διαβίωση των ζώων καθώς και για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής. Τον Μάρτιο του 2023 το Συμβούλιο εξέδωσε κανονισμό για τον καθορισμό αυστηρότερων προτύπων επιδόσεων για τις εκπομπές CO₂ από καινούργια αυτοκίνητα και ημιφορτηγά. Επιπλέον, εγκρίθηκαν τον Απρίλιο του 2023 νέοι κανόνες για τη μεταρρύθμιση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ) της ΕΕ. Το ΣΕΔΕ της ΕΕ είναι μια αγορά ανθρακούχων εκπομπών που βασίζεται σε ένα σύστημα ανώτατων ορίων και δικαιωμάτων εμπορίας εκπομπών για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες και τους τομείς της ηλεκτροπαραγωγής και των αεροπορικών μεταφορών. Οι εκπομπές από τη ναυτιλία θα συμπεριληφθούν για πρώτη φορά και θα θεσπιστεί ένα νέο, χωριστό σύστημα για τα κτίρια, τις οδικές μεταφορές και άλλους τομείς. Επιπλέον, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων προσαρμογής στον στόχο του 55 % γνωστής ως Fit for 55 —δέσμη νομοθετικών προτάσεων για την αναθεώρηση της νομοθεσίας της ΕΕ με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 — η νέα οδηγία για την ανανεώσιμη ενέργεια, η οποία εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2023, προβλέπει κανόνες για την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη συνολική κατανάλωση ενέργειας της ΕΕ. Τέλος, τον Νοέμβριο του 2023 το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με νέους κανόνες για την αποκατάσταση και τη διατήρηση υποβαθμισμένων οικοτόπων στην ΕΕ, με στόχο την αποκατάσταση τουλάχιστον του 20 % των χερσαίων και θαλάσσιων περιοχών της ΕΕ έως το 2030, καθώς και όλων των οικοσυστημάτων που χρήζουν αποκατάστασης έως το 2050.

- Θεματική ενότητα «Υγεία»: Τον Οκτώβριο του 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε δύο κανονισμούς, τον κανονισμό για τις σοβαρές διασυννοριακές απειλές κατά της υγείας και τον κανονισμό σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για τη διασφάλιση της προμήθειας ιατρικών αντιμέτρων αναγκαίων για την αντιμετώπιση κρίσεων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας σε επίπεδο Ένωσης. Σε συνδυασμό με τους δύο άλλους κανονισμούς για την ενίσχυση του ρόλου αφενός του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων και αφετέρου του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων που εκδόθηκαν το ίδιο έτος, οι κανονισμοί αυτοί αποσκοπούν στη βελτίωση των ικανοτήτων της ΕΕ να αντιδράσει σε μελλοντικές πανδημίες και άλλες διασυννοριακές κρίσεις στον τομέα της υγείας και στην ενίσχυση των μέτρων αντίδρασης που έχει στη διάθεσή της η Ένωση για την προμήθεια, την παραγωγή και την αποθήκευση ιατρικών αντιμέτρων αναγκαίων για την αντιμετώπιση κρίσεων. Τον Ιούνιο του 2023, μετά την έκκληση του Συμβουλίου για μια τέτοια πρωτοβουλία, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ψυχική υγεία, προκειμένου να εξομοιωθεί η ψυχική υγεία με τη σωματική υγεία και να διασφαλιστεί μια νέα, διατομεακή προσέγγιση των ζητημάτων ψυχικής υγείας.
- Θεματική ενότητα: «Η ΕΕ στον κόσμο»: Η ΕΕ δραστηριοποιείται στη διεθνή σκηνή μέσω της εξωτερικής δράσης της, συμπεριλαμβανομένης της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής

και Πολιτικής Ασφαλείας. Ειδικότερα, ως απάντηση στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δεσμευτεί να παρέχει, και θα εξακολουθήσει να παρέχει, ισχυρή χρηματοδοτική, οικονομική, ανθρωπιστική, στρατιωτική και διπλωματική στήριξη στην Ουκρανία και τον λαό της. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο επέβαλε 11 δέσμες περιοριστικών μέτρων κατά της Ρωσίας. Επιπλέον, όσον αφορά τη διεύρυνση, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χορήγησε το καθεστώς της υπονήφιας προς ένταξη χώρας στην Ουκρανία και τη Μολδαβία τον Ιούνιο του 2022, και στη Βοσνία και Ερζεγοβίνη τον Δεκέμβριο του 2022. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανέλαβε επίσης την πλήρη και αδιαμφισβήτητη προσήλωσή του στην προοπτική προσχώρησης των Δυτικών Βαλκανίων στην ΕΕ. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 24^{ης} και 25^{ης} Μαρτίου 2022, ζήτησε να προαχθούν οι εργασίες για την εφαρμογή της διακήρυξης των Βερσαλλιών, όπως εγκρίθηκε από τους ηγέτες και τις ηγέτιδες της ΕΕ στις 11-12 Μαρτίου 2022, για την οικοδόμηση μιας πιο ισχυρής οικονομικής βάσης, ιδίως με τη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων της ΕΕ στους πλέον ευαίσθητους τομείς. Στο πλαίσιο αυτό, προκειμένου να αυξηθεί η ανθεκτικότητα των κρίσιμων εφοδιαστικών αλυσίδων της ΕΕ, τον Σεπτέμβριο του 2023 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν κανονισμό για τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος ημιαγωγών της Ευρώπης («πράξη για τα μικροκυκλώματα»). Επιπλέον, στις 13 Νοεμβρίου 2023 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή συμφωνία σχετικά με τον κανονισμό που θεσπίζει την πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, με στόχο την επίτευξη της ασφάλειας του εφοδιασμού με τις πρώτες ύλες που χρειάζονται οι ευρωπαϊκές βιομηχανίες, ιδίως οι βιομηχανίες καθαρών τεχνολογιών.

- Θεματική ενότητα: «Μετανάστευση»: Τον Σεπτέμβριο του 2023 το Συμβούλιο συμφώνησε να παρατείνει την προσωρινή προστασία που παρέχει η ΕΕ σε όσα άτομα προσπαθούν να ξεφύγουν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ώστε να επιτραπεί στους εκτοπισθέντες από την Ουκρανία να απολαμβάνουν εναρμονισμένα δικαιώματα σε ολόκληρη την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της διαμονής, της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και της στέγασης, της ιατρικής βοήθειας και της πρόσβασης των παιδιών στην εκπαίδευση. Η μεταρρύθμιση του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο, μιας βασικής δέσμης διαφόρων νομοθετημάτων στον εν λόγω τομέα, συζητείται επί του παρόντος από τους συννομοθέτες και αποσκοπεί, μεταξύ άλλων, στην εναρμόνιση της νομοθεσίας για το άσυλο σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

15. Εκτός από τα κύρια επιτεύγματα που επισημαίνονται ανωτέρω, στο πλαίσιο της δέσμευσής του να εξασφαλίσει την καλύτερη δυνατή συνέχεια στη Διάσκεψη, το Συμβούλιο προσδιόρισε και εξέτασε εκείνα τα ειδικά μέτρα εκ των προτεινόμενων από τη Διάσκεψη για τα οποία μπορεί να ενεργήσει μόνο του, δηλαδή χωρίς πρόταση ή σύσταση από άλλο θεσμικό όργανο ή οργανισμό της Ένωσης. Αυτά ανέρχονται σε 23 ειδικά προτεινόμενα μέτρα, επί συνόλου 326, και αφορούν κυρίως την παραπληροφόρηση και τον γραμματισμό των πολιτών στα μέσα επικοινωνίας, την επικοινωνία με τους πολίτες και τη διαφάνεια, την πολυγλωσσία, την απασχόληση μειονεκτουσών ομάδων, την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας, την εκπαίδευση και τον αθλητισμό. Οι εργασίες για τα μέτρα αυτά συνεχίζονται στο πλαίσιο των αρμόδιων προπαρασκευαστικών οργάνων του Συμβουλίου.

16. Επιπλέον, το Συμβούλιο έχει αρχίσει να εργάζεται για την εφαρμογή των μέτρων της Διάσκεψης που ζητούν τη βελτίωση ορισμένων πτυχών της διαδικασίας λήψης αποφάσεων του Συμβουλίου, και ιδίως την επέκταση της χρήσης της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία στο Συμβούλιο. Η πλειονότητα των εν λόγω μέτρων μπορεί να υλοποιηθεί κάνοντας χρήση των περιθωρίων ευελιξίας που παρέχει το τρέχον πλαίσιο των Συνθηκών, ιδίως μέσω των γενικών ή ειδικών ρητρών «γέφυρας» που επιτρέπουν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή το Συμβούλιο να αντικαθιστούν την ομοφωνία με ειδική πλειοψηφία, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις των Συνθηκών. Το Συμβούλιο διερευνά τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν ορισμένες ρήτρες «γέφυρας», και ιδίως σε συγκεκριμένα πεδία εντός του τομέα χάραξης πολιτικών της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ). Οι σχετικές εργασίες συνεχίζονται.
